

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.
Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hova a lap szellemi részét tárgyazo küldemények intézendők: **A ref. I. elkészli lak.**

Bérmennetlen levelek csak ismert kezeltől fogadhatók el.

A kórisatok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal.

hova az előfizetési pénz, a lapra szánt hirdetések és felszámolások küldendők: **Nagyter 136. sz. a.**

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos peti-sor egyszeri hirdetésnél 5 hr. többszörinél 4 kr.
Terjedelmesebb hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt esz-közölhető.
Minden egyes beiktatás után kincstárilleték 20 kr.
A nyilt-terében minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.
Az előfizető, a hirdetések meg-szabásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Nyiregyháza város és az iskolájnya.

(Folyt. és vége.)

Czikkiró ugylátszik nagyon alantas jelentőséget tulajdonít a vallásos érzelmeknek. Nem akarunk erre nézve vitázni vele, de mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy a vallásos érzet a humanizmussal, felvilágosodással, hazifisággal és polgárerényvel nem hogy ellentétben állana, sőt egyik leghathatósibka ama tényezőknék, melyek az emberi nemet a barbár állatiasság posványaiából magasb szellemi czélok felé emelik, s mi kimondjuk hogy nekünk jól esett midőn épen a „Közöny“ hasábjain olvastuk néhány hetekkel ezelőtt a vallásos érzületnek egy emelkedett hangon irt szép apotheosisát, miből azt bátorodunk következtetni, hogy a „Közöny“ mérvadó körei a felekezeti iskoláknak, esupán a vallásos érzelmek miatt ellenesei nem lehetnek.

De talán nagyon is soká mulatunk a kérdés általános elvi oldalánál. — Menjünk át az alkalmazásra, alkalmaztassuk azt Nyiregyháza viszonyaira.

Hogy az oktatás terén még sok a teni való, az áll s a közöny életbe vágóbb kérdést alig hozhatott szőnyegre. A népnevelés ügye, a miut az városunkban áll, hasonlatos a házhoz, melynek falai jó formán fel vannak ugyan húzva, de sem alapok, sem tetőjük nincs, jó ha nem súlylyed, jó ha az eső el nem mossza.

E falak ama 31 iskola, melyről a közöny cikkirója is említett tesz, s melyek közül a nagy rész megfelel az igényeknek a hiányzó alap, az ovodák, melyek a gyermekket az iskola számára előkészítik, a tő az ismétlő iskola, mely az iskolában tanultakat a felelőség kódéből megóvjá.

Mily kiáltó szüksége van városunknak mind az egyikre mind a másikra, mind az ovodákra, mind az ismétlő iskolákra, arra nézve reményleni, nincs nélkülölönség közöttünk. Az az egy ovoda, a mely fenáll, nem létezik épen azon osztály számára, melynek arra a legérgetőbb szüksége van, értem a szegény földmives, kapás, napszámos osztályt, melynek gyermeke hajmerező testi és szellemi elhagyatottságban leledzik, míg szülője napi munkája után jár s ha 6 éves korában az alkalmazott kényszer őt az iskolába tereli, félvevet vesződik vele a szegény tanító míg vadságából kivetkőzötti némileg s emberi beszédhez szoktatja, holott az ovodából kikerült sok előismerettel bíró tanonczeszal játszva halad ugyanazon idő alatt 3 akkorát a szerencsésbb tanító.

Az ismétlő iskolát maga a törvény sürgeti, s ma Nyiregyházan még nem létezik, még csak megtestesülésre vár.

Mindkettőnek érdekében épen néhány héttel ezelőtt tétetett a városi képviselőtanterpellatión, de a dolog elejtetett, illetölög jobb időkre halasztott — a szükségesség költségek hiányában.

Igy állván a dolgok, azt hiszem kezdet fog velünk a közöny tisztelt szerkesz-

tősége, midőn elvünkül azt tűzzük ki: ne kívánjuk az elérhetlent, hogy az elérhető annál hamarabb érheszünk el, ne kívánjuk a várostól, hogy a népiszkolákat kezeibe vegye, ne kívánjuk ezt, mert nem bírná meg anyagi ereje e terhet s mert a létező felekezeti iskolák nagyrészben megfelelnek feladatuknak, s feltéve hogy egyik másik még se felelne meg, szorítsa rá a város a hiányok pótlására, ezt megteheti ehez joga van, már csak azért is, mivel az egyes felekezeteket évi segélybe részesíti, de kívánjuk, követeljük ne szűnjünk meg sürgetni és szorgalmazni a városnál

a) hogy a fenálló ovodán kívül, legalább a város 4 végén, a lehetőleg legegyszerűben berendezett ovodákat állítson a szegény osztály gyermekei számára, s óriásit lendít vele közvetlen a felekezeti iskoláknak is midőn azok számára előkészült növendékeket szolgáltat.

b) intézkedjék a város a közoktatási törvénynek az ismétlő iskolákra vonatkozó határozatai keresztülviteléről, ragadja kezébe az ismétlő iskola ügyét annyival inkább mivel a felekezetek ennek kivételére sem a kellő pénzörövel sem a 12—15 éves ifjúságnak betelerelésére elég fysicai erővel nem bír, Szabolcsmegye metropolisára pedig vajmi szomorú világot vet, ha magát e téren falusi községnek által tulszárnyaltatni engedi.

Csak tegyen meg a város egyelőre emyit, már ez is nagy haladás nagy vívmány leend, s ha még hozzá vesszük az épen most sürgetett ipariskola felállítását, elég nagy feladata leend egyelőre emyinnel is létesítésével. De hogy ez létesíthető mentől előbb, erre nézve mozgassunk meg minden követ, erre nézve fogjon a két lap is kezét s a higgadt férfias szenvedély nélküli eszencsere megteremdi első áldásos gyümöléseit.

Danófi.

Megjegyzések

a „Szabolcsmegyei és hajdukerületi közöny“ „Közös iskola“ című közleményére.

Felháva éreztem magamat, hogy a jelzett cikknek, — nem mondom rosszakaratú, — de mindenesetre kellőleg át nem gondolt állításait ráfogásait saját értékekre leszállítam s visszautasítam!

A kérdés alatti cikk irója arculeréve az egyházat annak szolgáiban a papokban, kigunyolja a vallásosságot, identifikálja a műveltséget a vallatalansággal, a vallatalanságot az érnnyel, — identifikálja a tudatalanságot a vallásossággal a vallásosságot a bűnnel!

Irtózatos vádak! Ha a végező az minden emberiséget levezető Marát gyilkosának Chorday Charlottnak arca levágot fején elpirult, midőn a hóhér azt hajánál fogva felmutatván megütötte: hogy ne pirulna el egy élő ember, egy az emberiség boldogításáért szegénységben nyomorgó osztály, midőn nem mondom, hogy „a vallás hóhérsá“ de mindenesetre annak elleni által arcul veretik a nyilvánosság előtt? Valóban csak a büntetőudól lehetne vární, hogy mellet vérév mindzeket elhallgathassa!

Igaz, hogy cikkiró csak „orthodox protestans papok“ról szól, ezekről mondja, hogy vakbuzgók, az általános felvilágosodás ellenségei, hajlandók a kényuri hatalomra stb. de közlemény általánosságban oly egyház és vallásellenes, hogy támadásait minden felekezett bármely szabadelvi papjai, ellenök intézeteknek tartatnák s mivel protestans pap a szó valódi értelmében orthodox nem is lehet ama megkülönböztető kifejezést csak kibuvó ajtónak s menedék várának kell te-

kintünk, hova elhuzza magát ha megtámadatnák. E sorok irója egyáltalában nem tartozik semmi félt, ortodox“ táborba; mindazonáltal kénytelennek érezte magát felvenni a kidobott keztyűt s becsületes nyilt harcban mutatni ki cikkiró tevédeséit!

Nem keresem én, hogy ki rejtezkődik az (y. y.) nércjegy alatt, valódi nem akarom a szerzőt, mert jól tudom, hogy a cikkjében lefektetett gondolatok nem az ő sajátjai jól tudom, hogy ő csak mint a közp nagy tábornak vidékre szorult fegyver hordozója vitézkedik, — az ő gondolkodásmdája korunk „mániá“ -ja, a kezszellem „modern vallásérzülete“ léposca a szabadelvűség és népszersűség templomához. A mióta Stancsics 1871-ben a képviselő választási törvény javaslat leletti viták alkalmával kimondotta, hogy választási joggal ruházna föl a honnak minden polgárait, s egyedül a papokat rekesztene ki, mert azok minden felekezeti különbség nélkül csalók, ámitók stb. azóta mindent el lehet mondani a papokról, — de ebből nem következik, hogy a mit mondanak egyszerűen igaz is volna!

Még azon sem csudálkozom, hogy a kor íly irányra engedte magát ragadtatni. Volt idő, midőn az egyház nagy hatalma tudatában kiterjesztette polyp karjait s elakarta nyelni a társadalmat, — de tudjuk „hatás visszahatást szűl“: mi sincs tehát ezen törvény-nél fogva természetesebb, minthogy most meg a társadalom akarja elnyelni az egyházat. Miért? Hiszen ama polyp karok agyonszorító öléséből nem a társadalom hanem magának az egyháznak szolgái mentették ki az emberiséget? A hatalmas uralkodó ki seregeivel győzelemről győzelemre lépett véres harcziárokon, nem mert soká dacolni e hatalommal, megtörve, meztőláb, hajadon fővel feketett a vatikán hajupában s meghajította királyi derekát a porig, hogy hátáról lépéshem paripájára az egyház látható feje. Zsigmond a caesárook leggyávábbika megengedte gyujtatni Kostnicnek meggyát, hogy ama hatalom jelesse azon férfiak kiknek ő bátorság levelet adott!

A mit hatalmas uralkodók nem mertek tenni, megtette egy szegény szerzetes, a ki mint Hugó Viktor „Gálbert“-je a „Tenger munkásiban“ midőn egy kicskálékanyarította az őt már-már agyonszorító polyp fejet: azonképen bántotta meg amaz óriási hatalmat a vitembergai vérttemplom falára kiszegett tételeivel.

A füst, mely ezen alkalommal a megégetett hullából ég fel emelkedett, az emberiség lelki szabadsalásának áldozati füstje volt!

Ez volt Luther és jött Zwingly, jött Melancthon Kályn és a többiek, mind szegény papok és tanítók, hirdették a szabadságot; népek százezrei követték nyomdokaikat s meg lett mentve a társadalom, a feloldozott szellem ápolása alatt creiben új vér kezdett pezsegni, karjai megmozosultak s most az izmos karokkál megakarja folytatni azt is a ki megmentette. Miért? Mert ennek is vallás a neve!

Nem akarok szert tenni a „defensor fidei“ melék névre; de annyit mondhatok és pedig az emberiség több ezredéves történetére mutatva, hogy az ember vallás nélkül el nem lehet! Hogy Israel népe a pusztaiban arany horjut öntetett magának, s imádtá azt Isten ganánut, — vagy hogy a francia forradalom egy kőhölgyet állítatott az oltárra, hogy abban imádják az „észvallás“ istenét: ezek is mind azt bizonyítják, miszerint az embernek akármilyen, de kell, hogy legyen vallása és Istene!

„Suum cuique!“ mi megengedjük mindenkinek, hogy saját Istenét imádjá. A kit a romai egyház tanai ki nem elégítenek az lehet ő hitű vagy g. catholicus a kinek ez sem tetszik legyen protestans, — ha ez sem kell, keressen magának az Unitáriusok, Quackerek, Svedenburgianusok, Zinzendorfianusok, Methodisták s nem tudom még miféle vallás felekezetek közül, saját lelke meggyőződésének legmegfelelőbb hitvallást; — vagy ha papot semmi áron nem akar legyen darvinianus vagy bielnariano-athenista, mi nem fogjuk komoly elhatározásában akadályozni, de azért vallása és Istene lenni fog „Suum Cuique!“

En azonban nem keresem, hogy cikkiró vajjon a puszta „arany horjut“ vagy a párizsi „oltári szepet“ imádjá-e, azt sem keresem, hogy a sok hit és hitetlen felekezetek közül melyikhez tartozik, nem akarok azon hibába esni, melyet benne kárhoztatok, hogy másnak vallását, kultusát oszárooljam, vagy épen papjait arculverjem. Mióta a reformatio a lelkiismeret szabadságának nagy eszméjét kivitta a legszámkosziarra méltóbb szarnok mind az a ki másoknak akár hitét, akár meggyőződését gunyolja kárhoztatja!

En tehát ezt helyett, megkísérlem cikkiró állításait valódi értékükre leszállítani, a protestans papokézt sérteni akor érveit megcfofolni, s ezt tetszem „sine ira et odio“ sőt minden „orifurtagatás“ „piacra vitt nehezelés és bosszu“ nélkül.

Elisméremet kell nyilvánítanom cikkiró iránt

mindenekelőtt azon gyönyörű (?!!) logikáért, melynek szabályait mindig szemelget tartotta, s ezzel a cselekedet részén nagyon megkönnyítette. Ilyen antecedensokból, ilyen consequentiákat ritkán szokott olvasni az ember!

A szerző cikkjének kezdetén büszke önérettel mutat rá a fiatal Nyiregyháza nagyművi halladására az ipar, kereskedelem és „köznevelés” terén, s ezen elobaladás eszközeit dicsőeskedve számlálja elő mondván: „Van öt osztályú gymnasiumunk 31 elni iskolánk, 3 leány-nővelünk, zeneiskolánk, óvodánk,” stb. stb., ez az öröm hangjai fájdalom bus könyvével vannak azonnal szemben azon gondolatra, hogy „közös iskola” nincsen! s e feletti bus keserveben neki ront a papoknak, mert ezeknek befolyásuk súlyosan nehezíti az állami, községi és társadalmi életre, ezek miatt közös iskola még sokáig nem lehet, mert „az emberiséget lenyűgöző szolgáltatásnak legfőbb okozója az egyház, illetőleg a papság zsmarnokos iránti hajlama a protestans papság sem képez kivételt, mert ezeknek orthodox része ép oly vakbuzgó, ellensége az általános felvilágosodásnak hajlandó a kenyéri hatalomra.” stb. vagy is rövidebben: mivel az ifjú Nyiregyháza nagy részben emelkedik, és bír az emelkedés minden eszközével a közművelődés ipar és kereskedelem terén: tehát a papok legfőbb okozói a szolgáltatásnak, ellensége az általános felvilágosodásnak. Vagy másképen, van ugyan vagy 40 iskolánk, melyekben majd minden iskolakötelek gyermekeink taníthatók, de minthogy közös iskolánk nincs; tehát a papok a felvilágosodás ellenségei!

Risum teneatis amici! ez aztán szép logika!
Nem megvetendőbb következetesség nyilatkozik a következő pontban sem a midőn cikkirő a protestans papásra kimondott vádját azzal igazolja, hogy azok a helvét és ágostai vallás felekezetei egyesülését évtizedek óta akadályozták a közös iskolák felállítását ellenük még mindig a hitbiztonságot tartják az emberiség boldogító forrásának, pedig az inátság még egy felfedezéssel sem gazdagítja az ismeretek-országát!
Vagy is mivel a protestansok nem egyesültek és mivel a felekezeti iskolákat a papok a törvény kívánalmának megfelelőek, tehát ezéiserűelők akarják tornát, és mivel még mindig a krisztusi örökigazságokat hirdetik s főképen mivel imádkozás közben nem fedezte fel senki sem a görögéit, sem a tívárdit; tehát midazon protestans papok a kiknek közös iskolák nincsenek, zsmarnokos, vakbuzgók és a felvilágosodás ellenségei!

Risum teneatis amici! ez megint szép logika!
Arbuzet Péter sem ítélte el különb logiciával az eretnekeket!

Nunc venio ad lortissimum.
Azt mondja cikkirő tovább: „az államoknak, hogy lakosai szabadok stb. legyenek, nem egyházi hitre van szükségük. Az egyházi hitről nem függ a törvények tisztelése. Ha e nézet állna, akkor a véteknek a művelt osztályból kellene kiválnók, — a művelte egyéi, leginkább a serti meg a törvényt. A tapasztalás azt bizonyítja, hogy ma már a társadalom legalantabb fokán a bűntől Az államoknak nem vakbuzgó és szenteskedő egyénekre, hanem munkás, okos, felvilágosodott művelt és erkölcsös polgároknak van szükségük. Ily polgárokat a katekizmus és a biblia soha sem fog képezni a mint hogy századok óta nem képeztek!”

Vagy is megérthető magyarsággal így van ez másképen: Az embernek nincs vallásra szükségük, mert a vallástalan ember mindig jobban tiszteli a törvényt, bizonyoság ennek az, hogy a bűnösök között nagyon kevés a művelt ember, mert a művelt emberek vallástalanok, s a vallástalanság az erény forrása, legfőképpen vannak a bűnösök között a vallások közül, mert a vallásos ember „adatlan. Olyan embereket, a művelte az államnak szüksége van, t. i. munkás, okos felvilágosodott, művelt és erkölcsös embereket csak a közös iskola nevelhet, a felekezeti iskola ilyeneket soha sem nevel nem is fog, tehát a ma élő nemzedék mai mindnyájan a kik felekezeti iskolába jártunk, kor-

A „Szabolcs” tárczája.

Répassy Mihály volt honvéd tábornok életrajza.

Néhai Répassy Mihály volt honvéd tábornok született Kecskemén az 1800 ik év jan. 26-án. Szülei voltak: Répassy József földbirtokos és Marussi Olasz Mária. Gondos nevelését a sárospataki főiskolában kezdte, honnan a késmáki tanodába ment német nyelv tanulás végett, hol két évet töltött ismét Patakra jut vissza a magasabb tudományok tanulása végett, hol is a magyar nyelvjogot az örök emlékeztető Kóvi Sándor jogtanártól hallgatta.

Kóvi Sándor őt nem csak kortársai bízták, de későbbi időkben a legnagyobb dicsőrettel példaképnek említtette fel, mondván, hogy helyette taníthatná a jogot.

Szülei a közigazgatási pályára szánván, mint patvarista kezdette meg pályáját, bár szíve mindig a katonai pályára félt vonzotta, így történt, hogy atyja halála után, ki határozottan ellenzte katonai pályára lépését, — 1819 ben esakaszjan az ugynevezett Keczei nehézsévs ezredbe mint apród beállott, s kitűnő magaviselet s képessége folytán két év múlva már hadnagy lett: később a Minutilló nehézsévs ezredben főhadnagy, kapitány, végre századoskapitánykn is ki nevezett.

1842-ben már a magyar testőrseregnél találjuk őt őrmesteri minőségben. Itt ővi működése alatt fő feladatául tekintette, hogy a vele szolgálóban lévő magyar ifjakat magyar szellemen nevelje s képezze, úgyeketől siker koronázta, mert tanítványai közül a magyar szabadságharczban vele együtt többen, mint tábornokok s ezredesek dicsőesen működtek.

1847-ben saját kérelmére a Württemberg magyar luszár ezredhez 1-ső őrnagynak ki nevezett. Az 1848-

helek, tudatlan számarak, műveletlenek és gazemberek vagyunk!

Risum teneatis amici! Ez igen talpra esett logika! A szerző, ki szintén felekezeti iskolában képezte tehetségét szép epithetonokra tett szert, és szépen megírsítelte kortársait! Valóban midőn ilyen dolgokat olvasok, nem mondhatok egyebet, mint a mit, ha jól emlékezem Rousseau mondott a Voltair versei elolvasásakor: „midőn e verseket olvasom négy kézláb szeretnek járnai!”

Im ezebből látható, hogy e cikk elég gazdag nagy szavakkal, hangzatos frázisokkal, de a logia nagyon gyenge oldala, szerző észre sem veszi mennyire nem mérlegelte meg szavainak értelmét s mily ellen mondásokba jött magával. Ez azonban nekem nem elég, hogy föllett derítve; nem tartozom azok sorába kik elegendőnek tartják valamely cikk elbírálásánál kimutatni abban a nyelvtani helyesírás hibákat stb. s így nehány a szerző személyiséget sértő kifejezés után bevezetnek hiszik polemikáját. Én a szerző személyiséget illetően hagyom s szeretek behatolni a kezem közétté azt ezükek lényegébe, s miután szőthötöm azokat részre, kimutatam hibáit, szeretem felmutatni saját nézeteimet is, melyeknek alapján az abban foglaltakat helyeseknek nem tartalom.

Egy kézzel türelmet kérékélhet a lapok t. olvasói tól, ha a felvett tárgyra vonatkozó nézeteimet s állás pontomat a cikk nézeteivel ellentétben felmutatni hártokodom.

(Polytatása következik)

KÖZÜGYEK.

Szózat,

a börtönkönyvtár létesítése s rabsegélyezés tárgyában

A nagyműveltség u. kir. Igazságügyminiszterium f. é. február 18-án 696. szám alatt az első folyamodású bíróságok fogházainak s börtöneinek kezelése tárgyában kelt szabályrendelet főcélján a jogerőit illetőleg által kiszabott büntetések törvényes foganatosítását tűzte ki ugyan, azonban a fogjok illetőleg rabokkal elbánást a fegyelmű szigorú gyakorlata mellett, főleg a humanismusra fektette s az ezen rendelkezlen ki megásztó azon élvél fogva: „misirint a bűnbocsát szerencsésen foglyok és rabok is embertársakul tekintendők” azoknak a rabság „deje alatti lelető képezetése s erkölcsi javítása czéljából, minden börtönél a foglyok és rabok közhasználatára szolgáló házi könyvtár létesítést rendelje el, melyben a) vallásos, b) nép szerű erkölcs nemestítő, javító és hasznos mulattató, c) gazdasági, iparművelő és háztartási, d) iskolai tanulmányok a megfelelő nyelven gyűjtendők. — Ugyanígy elrendeltett a rabsegélyező alap felállítására is a végett, hogy a vagyonlatan és ruhátlan rabok kiszabadulásuk alkalmával uti költségét és ruházati ellátásának s hogy a segélyezésre méltó rabok a javulás utján megtartásuk czéljából kiszabaduláskor utján meg becsületes kerestet módra szert teljenek, némi segélyezésben részesítenessék.

E nemes czél csakis magán jöteknység utján foganatosítható.

A segélyalapot illetőleg a megalapításnak két módszere van.

Egyik a „rabsegélyező egylet” megalakítása, évi legfeljebb 1—2 hitván terjedhető tagsággal, melynek végleges meghatározása, valamint az alapszabályok kidolgozása is az egylet közgyűlésnek hagyatik fenn.

Másik a „legyes adomány gyűjtése.”

Ugyancsak a második módszer szolgáló a könyvtár létesítéséhez is.

Midőn ezekben a czélt és eszközöket röviden jeleztem, a számított, a hideg ész talán keveset mond hozzá — és ha a gondolat, mely az agyban fogamzott meg, a szív roszján át nem megeleit, annak végrehajtását reuszerint a közöny és az önzés veszi át, az önzés fölénny alatt pedig nincs könyörület, nincs fele-

baráti segély; — nem így a szív az emberbaráti érzelmek gazdag kincs-bányája, mely segélyre mindig kész s ha nem segíthet? együtt öröz a szegényével.

A rab szabadságbüntetéssel azért sújtatik, mert a bűntető törvények szerint büntetendő cselekményt követett el — a ki a rab személyében nem az embert, de a társadalom páriáját és a személy és vagyonbiztonság veszélyes ellenét tekintti csak, az ridég elméletével hidegen suhan el a börtön falai előtt a nélkül, hogy tudna, hogy ott embertársai szenvednek, hogy ott a töredelmes meghánás sok és fájó sóhaja emelkedik, — de a szív megáll s részvételt kéri, miért szenvedsz bologtalan! hiszen ezt az inség kénszere osztánja a lopásra, hogy sörö gyermekeinek egy falat kenyert adhasson — azt a vétkes könyveltség, — enezt a legőszöletlen szenvedély, — amaz a bősziúttal indulat gerjedelmé sodorta be — s ily rabtól mi utálatlat forduljon el. Kövézzük meg? nem, soha nem!!! o esélet erkölcsileg, nyújtuk neki karjainkat, emeljük ki a fetőből s mentjük meg a társadalom számára! — Mino beszámításra jöhetne azon konok ember teltség, mely az cselekre rátapadna, s azon szerencsétlenek, ki melyen érzi, hogy nincs szabadsága, elmondná a bírák ítéleténél kegyetlenebb szemrehányást: távozzál tőlem te belpoklos száműzöttje a társadalomnak, felkeldben bün lakozni, arczodon irtozva okostan az erkölcselenség ostracismust! — Nemde az okostan szerencsétlenség többit ártana a javulni hajlandó rab jellemének a rabló-banidák kinszerzésre alapított élék lezárkél? ily falakközszánál nem ösztönöszörülleg jötté azon gondolatra: ha már csakugyan ki vagyok lökre az emberi társadalomból, s el vagyok kárhözva, mind egy, megyek tovább — ellenben a felebaráti szeretettel felemelt rab lerázza magáról s bűnsalaját, megvizsgálja lelket és gondolkozását s midőn azokban a meghánást a javulási hajlamot, a jövőre elhatározás magyát felfedezte, lelken a megváltás edes öröme villan át s önként adja ajkára azon boldogító vallomást: „igen! ha majd kiszabadulom büntetésemet, még én egyszer boldog családapja, s a hazánknak becsületes polgára leszek.

Ilyenek a mi rabjaink, kik letértek ugyan az erkölcsös útjáról, de végkép el nem tévedtek, és a vallás alapítás idejében a megterj tévedező juhok, maga az üdvözítő is örömmel fogadta. — A megrögzött gonoszoktól ott vannak az országos fejeztétekelen és midőn az állom minden gondot és fáradságot ráfordít, hogy ezeket is megjavítsa, munkára, mesterségre taníttatja, vallás erkölcsi oktatásban részesíti, s felszereli mindazon tulajdonokkal, melyek egy önálló, munkás életre, a nélkül hogy a vagyon és személy elleni erőszakhoz kellene többé folyamodnia, elegendők. Mi felebaráti szeretetünkkel s filleinkkel miért köslekedünk hozzájárulni azon humanitási czél foganatosításához kevésbé gonosz mint inkább elítélődt rabjaink értelmi fejlődését észszeriellen hasznos könyvek adományozása által elősegíteni s azon könyvek olvasása által a lelkek felvilágosodását, a szív nemeshedést, az erkölcs és erény helyes fel fogását előmozdítani — azért vannak meg azon segélyt, hogy a rab kiszabadulásakor ruhát és költséget kapvén, ne legyen köztelen már utóján is távoljain, ha megbűnhözten vissza térvén családjá kehebebe, jó kedvel hozzá fogfoglalás s munkához s a becsület kenyerének megszerzéséhez.

Ez eszmékül áthatatlan, hátrorkodom a könyv és pénzbeli segélygyűjtési ikeket úgy szintén a „rabsegélyező egylet” alírásai iveit szétküldeni, — s tisztelettel kérem a melyen tisztelt közönséget, hogy engemet kinek közvetlen felügyelete alatt áll a nyiregyházi kir. törvényeszeki börtön, e nemes czél kivételében hatályos befolyásnál fogva támogatni s minél nagyobb mértékben segélygyűjtését s „rabsegélyező egylet” alírását eszközölni méltóztassék.

Bármi esekely adományt kedvesen s hálás köszönettel veendünk s a helybeli lapokban közzétesszük — a gyűjtési ivek közvetlenül hozzám küldendők be.

Mihelyt a „rabsegélyező egylet” alírásai ivek be-

érkezésén felszűnt meg hátrahuszáraival, az ellent kereszttel fogadta, s az őt megtámoló összes osztrák lovasságot, mely 20-szorta nagyobb erővel rendelkezett, lasság visszavetett; így a visszavonuló sereget az elfogatástól és felkonoztatástól megmentette, mely hősök érdemeiért a magyar közép-erdemjellet és tábornokká lett kinevezetésevel jutalmaztatott, ez érdemjel a családján ma is megvan és mint ereklye híven őrzik, nem különbben ott megemlékeltető lú arczképe gárdista korából.

A szolnoki dicső emlékeztető esatatervét ő készítette, személyesen is jelen volt kivételén; ezen esata után a 2 ik hadtest parancsnokául nevezett ki Aulich tábornok érkezett.

Ezután a magyar hadügyminiszteriumba a pótlóvási osztály elnökül nevezett ki és szervezte a lovasságot Pústen. Dehazogben, Az 1849-ik év július havában ugyanily minőségben Szegeden működött, azonban ugyanazon hó 27-én, midőn Szegeden a tölénygyár epület léghő roppított, a házát már veszte látván, bukorszerűen esett, és roszul ő ezéven magát gőzfűrészt használt, mely után rögtön kolerába esett s még az nap éji 11 órákor megszűnt dobogni a háziáért lángoló nemes szív, s ezzel együtt beveződtő életének 19 éves dicső pályája; de neve élni fog a hazában, s kell különösen, hogy éjlen Szabolcsmegyében, melynek élés s emlékeztető méltó gyermeke volt.

A drága hamvak Szegeden nyugraszkan, későbbben az ottani honvéd segélyző egylet emlékkövel kistéti sírját, de az ünneplésy leleplezés elmaradt.

Szabolcsmegye közönsége kegyeleles köteleességet teljesítene, ha emlékére oszlopot emelne a megye székhelyén, s hisszük, hogy loss kezdeményező. Alig volt kor, melyben nagyobb szükség lenne az elhunyt önfeláldozó hazafiak emlékének felelevenítésére, mint épen a honseretet ezen pusztaságos napjainban.

érkezik — az alakuló közgyűlés határozata meg fog határozatni a lapok úján közéletét.

Kelt Nyiregyházán, 1874. évi júl. 12-én.
Juhász Antal,
kir. ügyész.

A N.-Kálló vidéki ref. lelkesítő-kör első vagy alakuló gyűlése.

A N.-Kálló vidéki lelkesítő kör egybehívására meg bízott kor elnök nt Harsányi Sámuel ur, folyó év, júli 15-ére hívá össze az e körbe tartozó lelkesítők N.-Kállóba, melyre fájdalom! a bekövetkezett aratás miatt csak kevés tag jelent meg, a gyűlés azonban a tagok esélyes tárgyalásába s rövid eszmésere után következőben állapodott meg, hogy

a körnek „N.-Kálló vidéki ref. papi egylet” név alatt megalakulását kimondja, fentartván mint egyik alkotó része a f. szabolesi ref. papi egylettel összeköttetését.

Czéljül elfogadja mindazt, mit e tekintetben a nagy egylet alapszabályaiban kijelöl. — A cél elérhető eszközeinek és módozatainak a helyi körülmények szerinti alkalmazása és beosztása azonban ezen vidéki egylet részére külön alapszabályokat igényelvén, ezeket elkészítendő Gyöngyössi Sámuel és Szabó Ferencz urakat bízta meg.

Mint hogy az öntökélyesbülésnek legelső emeltyű a szaklapok, ezek közül: „a prot. egyházi és iskolai lap, figyelmező és prot. közlöny” egyletünk részére megrendelni elhatározták, s hogy e szaklapokat minden tag mind előbb vehesse s olvashassa, egyletünk ismét négy kisebb körre osztottat, mindenik hat egyházzal. — A körök következők: nyírhatóri, nagykálló, apyagi és őri — A nyírhatóri körbe soroztatjuk: Piricsé, Encenes, Bogát, Léta, Gyulaj, a nagykállóba: Semjén, Balkány, Szakoly, Gelse, Mihálydi; az apyagi: O-Fejtő, Besenyőd, Keres, Jákó, Lórántháza, az őri: Be Vaja, Mada, Rohod, Laskod, Petneháza községek. — A fentebb nevezett szaklapok megrendelésével: a nyírhatóri nagykálló, apyagi és őri egyházak lelkesítő bizottság meg — mint központi lelkesítő — Kimondott az is, hogy mivel a nagy egylet által meghatározott tagsági díj csak könyvek vételére fordítható, s ha mindnk kisebb kör részére ezen kiadás felemészene a pénzüort: emeltyű a lapokat a kisebb körben ez lelkesítő saját költségeiken tartoznak hordatni; valamint továbbá, hogy a lapokat három napnál senki sem tarthatja tovább magánál; végül, hogy a szaklapokat már e félévben megrendeljük az ezzel megbízott lelkesítő.

Felmerült értekezletünkben az is, miként a nagy gyűlés kimondá ugyan, hogy a tagsági díjat a csomók visitató szedje be, — arról azonban elfeledkezett nyítkelni, hogy esperes ur által a csomók visitató alkalmaival eszköztesse, ne hogy e mulasztás miatt a nagy egylet működésében ismét hátravetessék: abban történt megállapodás, miszerint az ősi gyűlésen esperes ur kéretnek fel, hogy a tagsági díjak beszedésére, a rovatos íven egy rovatot sziveskedjék megnyitni, s a tagdíjak beszedését eszközölje.

Bár a tisztviselők megválasztásának ideje csak akkor következett be, midőn az alapszabályok elkészítve, bemutatva és elfogadva lesznek; mindazáltal, miután az egylet megalakult, s így annak egybehívása s szervezése némely hivatalnokok mint elnök és jegyző mulhatatlanul megkiváratnak, ezen hivatalok betöltésére a titkos szavazás azonnal el is rendeltetett, s a szavazás eredménye az lett, hogy elnökül Gyöngyössi Sámuel, jegyzőül Szabó Ferencz választattak meg szavazat többséggel. Ennek megtörténte után.

Az elválasztott elnök ur felhivatott, miszerint az egylet tagjait már a jövő őszi e. m. gyűlésre Nyírhatóba hívja össze. — Végül

Felhivatva határozattak az egylet tagjai, hogy a legközelebbi egyleti gyűlésre önmaguk által választott tárgyúrt értekezést írjanak.

Jegyzette és közli:
N.-Kállóban, júli 15. 1874.

Lovas Sándor,
mint az alakuló gyűlés telfamára felhívott jegyző.

Nyirfalu-bok.

XX.

(A szegedi ifjuság, A szegedi honvédegylet, Mit csináltak mi? A magyar zászlószálgazok egyik kitűnő alakja. A hajdani Zempléni-megye. Kezelvek varosok. Legyünk mi is kezelvek. Mikélt vannak sokat? Emeltek körünk Répássy tábornokak!)

„Szegeden 1874. márt. 15. az ifjuság ünneplésében vonult ki a kath. temetőbe, hol Répássy volt honvédtábornok hamvai nyugsznak...” így olvassuk az Ellenor f. évi 73. számában. A szegedi ifjuság e tetteivel fényesen igazolta, hogy nincs saturala — mint nagy része az új nemzedéknek — a léhaság, törpeség és köznapióság sivár gyomorbolesészetével, hogy tud eszmékét lelkesíteni, s hazafiai létecséggül ismeri: hamaiban is megfizetni régi dicsőségük egyik szerezny, de firaadhatlan is törhetlen hűségű bajnokát.

Az ég és a haza áldása reátok ifjú barátinkt! s a szent láng, mely kableteket hevíti, legyen óhlatlan, legyen örök, buzditva, gyalvaszta e haza minden gyermekeit hűszerelmére, a hon igazainak bátor védelmére, a haza fájó, vérez seibeinek gyógyítására.

Az ég és a haza áldása reátok is ti hívek és igazak! kik az egykor veletek diadalmasan küzdött hőst nem engedtetek az ismeretlenség homályában perhadni, hanem nyughelyét, maradandó emlékkövel díszítették. Évek szülemének, évek enyésznek el majd, ti is megértétek (talán meg is törtétek már nagy részben) szendergő osztekhez, de e szobor akkor is kimagasló a feledés és mulandóság homályából, bírnie egybe szereglenek onoktöket és „áldó imádság mellett” mondják el a bajnok nevéit, ki itt nyugoszik és a hű barátjáték. kik a leroskadó bajnok sírjára feltűzték az emlékezet fényes lobogóját.

Szeged felkes ifjuság szegedi derék honvédegylet, az ég és a haza áldásreátok!

Mi pedig boldog Szabolesmegye virilisei és nem virilisei csendesen flegmával nézzük, mint „foly a Tisza szípein eszedes...” példátlan szivóssággal hajhászunk a nagyságos czímet és kövér hivatal... szídjuk a németet és az orosz hadat (persze csak akkor, ha hivatal nem kapunk és a váltó lejárt)... meggázoljuk, agyonveretjük magunkat a követválsztással azért, hogy politikai bukfevészek és tág lelkesimeretű keresztvezerkeket érdeket szolgáljunk, — vagy legjobb esetben szántunk vetünk, perlekédünk a csédelledvgy az asszonyal, üldözük a nyulakat: és az ultimo pagátot, kugliányal és disputálunk, a névtestik, lakadalmak és diszurbortok luellusi vendégségében panaszokodunk a roz időkrol... hanem hogy megemlékezzünk azokról, kik a mi hűségünkön, a mi dicsőségünkön, no már ezt az egyet nem eszelekessük.

A magyar szabadságharc ama kitűnő alakja példál, kit Szeged kegyeletlőt tisztelt meg hamaiban. Néhány Répássy Mihály honvédtábornok szinte megynék szülötté, megynék egyik legdicsőbb fia, és ime anynyi év leforgása alatt egyetlen íze, egyetlen hang nem emelkedett, hogy emléket közzítünk feljutsa, s reá mutatva a jó hazafira, a bátor hősré, a talpig becsületés férfiré, a magyarfaj igaz példányképre ezt mondja az elállított, ezáltalnal helyonyó és életunt nemzedékné: legyünk mi... háss, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül!...

Folyó évi júl. 27-én huszonöt éve, midőn Répássy Mihály híven és a haza javára futott pályáját bevégette, legyenek e sorok — legalább most — állott emlékének szentelve. Tízetes életrajzát e cikk szük kereteibe nem illeszthetvén, sem csomókötészekkel (mint a nagy tudomány, de kevés dolányu Gregus Petőfi műveit) megcsérteni nem akarván, de különben is remélvén, hogy t szerkesztő ur azt egész terjedelmében közzélné...*) a mondatoknál kívül néhány szót kiegészítünk a megye értelmiségéhez.

Zempléni megye karai és rendje több évtizeddel ezelőtt emlékszópot emeltekék székvarosuk S. A. Uj helyi pinézán azon bűstet emlékre, mely szorint egy gróf Borbóciát (ha jól emlékszünk) altsítei és kövitézei az insurrektó alkalmaival egy véres csatában me részén és föelöttik veszedélvesztésel kimentekék az el-lenség felhatárolból. Az emlék most is áll, s dicsőre szolgál a mondott városnak s becsületére az aktori Zempléni megye hazafias közönségének, s talán néni buzditásul is a jelen és jövő emberöltőnek. Vajon nem sugározza az új dísz és fény egy Répássy-szobor megynék valamelyik közlelyére, valamint a megye intető egyéniségére és egész közönségére? Vagy talán erősen bővölődünk az íyosimben, vagy nincs is szükségünk, hogy kissé buzduljunk, emelkedjünk s vágyakozunk herázi magunkról a földnek porát, az ének árnyját? Vagy a mi Zempléni megye az egyesnek tett szolgálatát adott, mi a hazáért felidőzött élettel sajátjuk és megtagadnak a hűr koszoruját, az elismerés kérdemélt pálmalombját?

Emeltek körünk Répássy Mihálynak, emléket az érdemnek Szabolesmegye értelmiségétől. Es körjük azon érre hittel, hogy ha egyes városok emléket emeltek kitűnő nagy fiainknak, hazánkban példásul Debreczen Csokonainak, Szeged Dugonicsnak, Szentsefélyvárv Vörösmartynak, — megynék felkes közönsége sem fogja ignorálni hazafiai kötelességét e téren. Az emlék aztán lehet szobor, lehet alapítvány, lehet arzékpénék a megyei muzeumban elhelyezésre, vagy szerintünk mind a három, de ha egyik sem lesz: algha meg nem érdemeljük, hogy emelndjük fölöttünk a „de profundis” szomorú dallamát.

Ki legyen már, vagy kik legyenek kezdeményezők és vezérnek ez ügyben, e kérdésbe valamint a részletek tüzetes fejtegetésébe nem akarunk bocsátok, minden esetre azonban sokat várunk a megyei honvédegylettől, sokat a megyei bizottság mind azon tagjaitól, kik hisznek még a szegény haza jövőjében s szívők teljességéből óhajtatják a nemzet nagy költőjével a jobb kort, mely után bugó imádság epedez százezerk ajkán!...

Vajna ne esalatozunk!
De sőt öltünk tetet melóbb, és mind minden alkban az általunk jelzett eszme, s talájon minden szívbem élénk viszhanga felhívásunk.

Emeltek körünk Répássy Mihálynak, emléket az érdemnek Szabolesmegye értelmiségétől!

— z — y

*) Lásd a mai tárcszámban kötet. Szerk.

UDONSÁGOK.

(I) Öly többszörös tüzesetek fordultak elő a napokban Nyirbódnányban, melyek rendkívüli-égeknek tud a lakosságot rémületben tarták. Ugyanis f. hó 13-án reggel fél 7 órakor a Bégányi-féle udvarban a hóz mellett egy tyúköl megvagdálván, csak a gyorssegély menthette meg a házat az elhamvadástól. A rémület azonban még csillapodott le, d. u. 2 órakor újra: „tűz van! tűz van!” kiáltások és a harangok vész jelző hangján riaszták fel a lakosokat nyugalmukból, s házaik s vagyonuk védelmére hívták haza az aratással foglalkozó munkásokat. A reggel megmentett Bégányi házat egy pillanat alatt lángtereng borította el, melyek óriási oszlopokban emelkedtek fel az ég felé, pusztulással fenylgette a szomszéd ref. iskolát és paplakot, s ha ezek meggyuladnak, a város nagy részét. Szerencsére a házat nagy akácfaék környezték s a szél csak kevésse lengedezett, így sikerült a tűnek határ szabni. Még a tüzes oszlopok le sem bányáltak a legett házról, midőn a harmadik szomszédban a Wellner Bóni ólja ismét meggyuladt s tetőfokra emelte a csak-nem kétségbeesett nép rémületét; a nagy szélvész, hőség és a támadó szél által csesztett lángok a vele szomszédos boltot is elborítván, egyedül az előző tűz-

eset alkalmaival nagy számmal összetört lakosok megfosztott ereje volt képes az alvókat a legelső veszedélőt megmenteni. Ezt megelőzőleg f. hó 11-én d. u. 2 órakor szintén tűz volt. A tűz szándékos gyújtogatás eredménye, de a tettes és a tett indoka ismeretlen. — Ezen gyakori tüzesetek annyira megrémíték a lakosságot, hogy nyár napig hajlékukba sem mertek beköltözni.

× **Nyirbódnál mult számbanban** a „tűzölő hájáról” beküldött udjónságra egy terjedelmes czáfolatot kapunk. E czáfolatot mindenféle érdekes s közfoglalmat érdemlő közlemények miatt, melyek szerkesztésükben valóban összehalmozdítottak nem küszöbölhetjük, de nem közzétehetők azt különben sem. Erintett udjónság nem nevezett meg senkit, de ha a visszadéseket megrogtá, azt a sajátunk pártolni kell; hogy pedig izraeliták rendezték a jótékonykedő tánczyalmat ez csak dicsőre reátok ki jót tesz, legyen az egy eskimó, vagy pária, azt üdvözölünk, segédünk s hátoritannak kell. A közügyekért lelkesültek sértett ambícióitól elhatari alkalmi, sem a mai kor szellemével, sem a humanizmussal össze nem egyeztetelhető.

(sz) **„A börtönkönyvtár”** létesítése, de különösen a rabszégelyezés oly eszme, mely csakis a legszébb értelemben volt humanizmusnak lehet kifolyása. Az időkortok, a mai számbalunk közzétett „Szózat” bőven kifejti. Mi csak annyit adunk meg hozzá, hogy alvóknak ívek szerkesztőségünknek is vannak és e célra leendő adakozás feljegyzésére készséggel nyitunk állandó rovatot.

(p) **A helybeli ref. ufjemplommal** ismét megkezdődtek a munkálatok. A napokban érkeztek meg Pestről a belső oszlopfejezetek, melyeknek felrakásához azonnal hozzá kezdtek Aug. 10-ére az állásuk már kiraculatnak a templomból, a mikor is ugyanott a templomban annak javára hangverseny fog tündözteni e lapok szerkesztése s barátaink 8 éves találkozás alkalmából. Előre is jelezhetjük, hogy e hangversenyen egy kitűnő szónok is részt vend: Kórodi Sándor ur Beregszászból.

(t) **A „Franklin társulat”** újabb érdekes s tanulságos kiadványai: I. „Boross Mihály válogatott kisebb munkái” 3 kötet, Tartalma az első kötetnek „Egy nyomorúk története”, „A kis kertészek”, „Az újabbkori Jób”, „H-k kötet, tartalom: „A falu bírója”, „A föllevedés története”, „Mártha”, Mindezek érdekes, népies, tanulságos irány regnyek és beszélek. III-ik kötet tartalma: „Magyar Ferencz”, E mű tanítást ad a boldog család élet elver és eszközeiről, a föld és birtok felelősségéről használatáról stb. — Jókai „Politikai divatok” ezimű jéles regénye 3 kötetben. Ára egy-egy kötetts számu kötetnek csak 80 kr. egyes számuának: csak 40 kr. „Fáy András eredeti meséi s aphorizmai” 2 kötetben. Ki nem ismerne a esipő és élezes Fáy mindig kedves irályát. Ára a két kötetnek csak 1 ft. „Történelmi könyvtár” IV-ik kötet. Tartalmazza a nagy Napóleon császár történetétől Alot Imrétől ára 40 kr. „Német-Magyar pörösztár” a Német és Magyarorsztárhoz dr. Ballagi Móról ára 1 ft. „Világ történelme” rövid előadásban Vasvári Benőtől — Ára 60 kr. Mindezen jéles műveket különösen olcsó árunk miatt is méltán ajánljhatjuk a közönség figyelmébe.

— A debreczeni könyv-, kö-műnyomda és kár-ya-yári részvény-társulat kiadványában rövid időn az új mértékeket ismertető 4 oly fél ábra-jegyzék meg, melyre jónak látjuk a kereskedő, iparos s gazda közönségnek figyelmét előre is felhívni. Teljesen a gyakorlati élet, a forgalom igényeivel alkalmazva ezen, Békassy László gazdasági intézeti tanár által össze állított mű, az új hossz, súly s köb (fir) mértékeket foglalja, a szükséglet szerint egyenként is megszerzhető lapokon, nemcsak beosztásukban ismertetni, hanem feltüntetni a mértékeket rajzban, s ad oly könnyű-matru rovatos átszámítást, melyen bárki is, minden előleges tanulmány vagy számításnál nélkül rejt mértékeket után, vagy újakat regeben azonnal kifejezni képes. A 4-ik tábla a beosztások és mértékek rajzának elhagyásával a rovatos átszámítások összesítéset foglalja magában. Előzetési ára egyes tábláknak 40 kr. mind a négy egyszerű megrendelésnél 1 ft 20 kr. bolti ára magasabb leend.

(f) **Egy pesti orvosenyövendék** ajánlkozik a szünelőd tartama alatt aug-október hónapokban magán-nevelőt, visszavetett, vagy előbb haladni akaró tanulóknak mellé, a gymnasium minden tantárgyában. Értekezletien a „Szaboles” szerkesztőjénél.

55 **Tegnapelőtt Nagykállóban** Hofma a n honvédszázados szíven lötte agyallat, az okok melyek e lépésre vezettek még eddig tudva nincsenek. Megdöbbenőleg szaporodik az öngyilkosok száma. Vésztőlők az idő jélei.

56 **Nagyzerén csalást** vitt véghez Nagyváradon K. E. ismert alakoskodó, ki máz Nyiregyházán is bemutatva ezelőtt néhány évvel e téren genialitást. Ott azonban elfogták a jónadartat. Ha a tárgyak halmaza megengedi, részleteiről jövő számbunkban bővebben.

— **Örömmel jelezhetjük**, hogy megynék majd minden jó nevű és híriú literátorok és jelesebb képességei sorokoztak lapunk körül. Annak tartalma szellemileg hováknálbb érdekesebb és változatosabb leend. Határozottan kedvező körülmény, hogy megynék intelligenciája egy szellemileg, mint anyagilag tetemes arányban járul lapunk érdekeinek előmozdításához. Mi részünkről biztosan hisszük, hogy lapunk mint eddig, ugy ezután még inkább felkelti az összes sajtó figyelmét. — Midőn ezeket tudomásra hozzuk: egyszermind figyelmeltökéll állandó előfizetnek, hogy hátrányaink hováknálbb leírósztésével ne késsenek. Több munkatársakat díjaznak a jövedelem mellett kiadásaink is vannak, s a munkatársak iránt csak egy lebetünk pontosság, ha az előfizetők is pontosan teljesítik kötelességeiket.

(f) **A nyiregyházi négyelet** választmányja f. é. július hó 21-én vizsgálta meg az egyleti pénztárnok-számlát, végleg és határozottan lemondott Koblicz Ottó-fia pénztári számadásait 1873 ik évi márt. 25-től, f. é. július 11-ig terjedő időkről. A számadások teljesen rendben találtak. A bevétel volt a nevezett idő tar-

1000 ft. alatt: 1900 ft. 98 kr. A kiadás volt: 1166 ft. 36 kr. A helybeli takarékpénztárba letétet 493 ft. 2 kr. Kézpénzben maradt 250 ft. 60 kr. E két tétel összeadva az 1166 ft. 36 kr. kiadással kijő az 1909 ft. 98 kr. bevétel összeg. A választmányi gyűlés utasította Kovács Mihályt alelnöknek asszonyt, hogy 200 frtot helyezzen el a takarékpénztárnál; 50 ft. 60 kr. pedig tartson vissza a napi kiadások fedezésére. Ugyancsak a gyűlésben elhatározottak, hogy f. évi aug. hó 2-án délután 3 órakor a kisdéludó helyiségében a gyűlés fog tartatni, az elnöknek és pénztárnoknak megválasztása végett. Közli: Kmetly István egyletijegyző.

— A h.-m.-vásárhelyi főgymnasium másfél-százados fennállása emlékére f. évi aug. 2-án ünnepélyt rendez a következő programmal. Délélt: 1. A hatósági küldöttek és vidéki vendégek fogadtatása az egyházi tanácssteremben reggeli 8 órakor. 2. Indulás 9 órakor az ünnepély színhelyére az Ujtemplombá. 3. Az Ujtemplomban az egybegyűlt közönség

éneki a XC. szoltár első versét. 4. Inna, melynek tartására főt. Révész B. superintendus ur kérését fel. 5. Üdvözlő beszéd Miklóviz B. elkész elnök által. 6. Történet-statisztikai rajz a főgymnasium életéből Fűtő Mihály igazgató tanár által. 7. Karének. 8. Alkalmi költemény Lochner L. tanár által. 9. Zárbeszéd Szeremlei S. főgymn. felügyelőség elnök által. 10. Szózat, előadva az énekár által. Délután: 1. Közébdél 2 órakor. 2. Disztornaszát 5 órakor a főgym. udvarán, melynek jövedelme téli tornahelyiség előállítására fordítatik. 3. Népinper 1/2 7 órakor. 4. Zártkörű táncmulatság 9 órakor.

+ Répássy honvéd tábornok életrajzát mai tárczára hozza. Úgy vagyunk meggyőződve, hogy meggyökösödés nem fogadja hidegen felhívásunkat, melyben a Répássy emléket megörökíttetni kérjük. E végett mindenkéltét egy bizottságot vélnék alakítani. Lapunk szerkesztője addig is elfogadja és nyilvánosan nyugtázza a begyűlendő adakozásokat.

Szerkesztői levéltáská.

— L. S. urnak helyben. A költemények kedvesen vétők. Legközelebb adandjuk a mult számba későn érkezett. Mi számunk pedig tulságosan túl van terhelve.

— G. P. urnak Eperjeske. Légy türellemmel, legközelebb jönni fog.

— K. J. urnak Debreczen. Oly sürgős tárgyak halmozódtak össze, hogy jelen számunkban nem adhatjuk. Jövő számban még nem késő? A rím birtokában eljárak.

Felölös szerkesztő: Lukács Ödön.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház.

A nagykáliai utcán levő 1014-dik számú ház előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú Gróf Hadik-Barkóczy-féle hitbizományi vagyonhoz tartozó Szabolcsmezgyében a nyíregyházi-ungvári vasutvonal közvetlen közelében levő Bogdány mezőváros határában fekvő 779 holdnyi szántó-, kaszáló és legelőből álló tagosított birtok lakházzal és majorsági épületekkel, továbbá:

Kemecse község határában fekvő 26 hold szántó- és kaszáló-, végre

Demecser község határában fekvő 2192 hold szántó, kaszáló és rétbeli tagos birtok, az utánuk járó királyi kisebb haszonvételekkel együtt az 1875-dik év január hó 1-től kezdődő 6 egymásután következő évekre az 1874-dik év augusztus hó 26-dik napjának reggeli 10 órájakor Nyíregyházán Szesztay Károly ügyvéd lakásán tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek alantírottnál és Pálócson a számvevőségnél megtudhatók.

Megjegyzendő miszerint a bérléthez Bogdány községében 72 köblös S demecser községében 88 köblös öszivetés és többrendbeli takarmányneműek is adatnak át a legtöbbet ígérő új bérlőnek.

Kelt Nyíregyházán, 1874. július hó 15-kén.

Szesztay Károly.
k. és v. ügyvéd.

Írásbeli teendők teljesítésére

ajánlkozik egy fiatal ember, ki szabad, folyékony, eléggé sebes és szép írással bír, akár ív-, akár pedig hó napszámra naponként 2, legfeljebb 3 órai dolgozatra. Bővebb tudomást szerezhetni a szerkesztőségünél.

Egy HORNSBY-féle ARATÓGÉP

jutányos áron kapható

Hönsenkampnál
Nyíregyházán.

Haszonbérlet.

Debreczenhez két órányira, a vámospíresi vasutállomáshoz 3/4 órányira egy (1200 ölével számítva) 1180 holdból álló pusztai birtok 1875. ápril 24-től kezdve, — s gazdasági épületekkel ellátva, több évre haszonbérbe kiadó. Bővebb értesítést nyerhetni Bagoson, Darvas Albert kiadó-tulajdonosnál. (3-2)
Utolsó posta: Vámospíres.

470

Árverési hirdetés.

Néhai Szilvássy György és Veres Anna hagyatékához tartozó 556-dik számú leégett fél portás ház telke, folyó évi augusztus hó 1-én Nyíregyházán város házánál délután 3 órakor, a felek kívánságára árverés útján el fog adatni.

Kelt Nyíregyházán, 1874. évi július 17-én tartott árvaszéki ülésün.

Kmetly István,
árvaszéki jegyző.

Haszonbérlet.

A pithéri határában levő mintegy 1000 holdat tevő nagyobb részt szántó és kaszáló földből álló tagos birtokom, — mely a tokaji indó láztól egy órány távolságra van, az 1875-dik évi Szent-György naptól fogva több évre bérlébe adandó.

A feltételek iránt értekezhetni. Czukor József ur ügyvéddel Nyíregyházán.
Patay András.

Gépolaj eladás.

Valódi puglai gépolajat egy szinte dohányszínezet ajánlja legjutányosabb áron

Glück Ignác.
Nyíregyházán Pazonyi-utca

Kiadó lakás.

Nyíregyházán, a n.-káliai utca elején levő 1061-dik számú saját házamban folyó évi Sz.-Mihálynaptól fogva akar egészben, akár részben kiadó. Bővebb tudomást szerezhetni ugyanott.

Kovács Dániel, szőlősnél.

BIZOMÁNYI RAKTÁR KISVÁRDÁN.

Alulírott tisztelettel értesitem a helybeli s vidéki t. cz. közönséget, különösen pedig a gazdászattal foglalkozókat, hogy közelebb a csermelyölgyi gazd. gépgyár

BIZOMÁNYI RAKTÁRÁT

Kis-Várda s vidékére átvettem, minélfogva nevezett gyár mindenféle termékei, u. m. borsajtók, szőlősajtók vasjargány, mindenféle szóró-rosták, vetőgépek, malátazúzó, burgonya-zúzó, szeska-vágók, tengeri-morzsolók, kőso-örök, szalmakötél-gép, répvágók és répapazók, burgonyakapáló s töltő-éke, Benkő-féle magtakarók, Gubiez- és Vidacs-féle ekék, vas hengerek és minden e nembe vágó különféle gazdasági eszközök mindenkor készletben gyári áron kaphatók. Továbbá hydraulikus ezément szintén kapható nálam nagyban és kicsinyben a legjutányosabb gyári áron.

Teljes tisztelettel
Grósz Bernáth.